

به بهانه روز قلم

آزادی قلم حافظ حقوق انسان‌هاست زهره آشتیانی*

● قلم سمبلی است از آزادی و روشنگری و همواره در تمامی ادوار تاریخی اهالی قلم روشنفکرانی بوده‌اند که آگاهانه به بیدارگری مردم پرداخته‌اند و چنین است که نویسندگان و اهل قلم مردان و زنان بزرگی بوده و هستند که قابل ستایش‌اند؛ اندیشه‌ورزانی که با راهای خود از روزمرگی‌ها جز برای حقیقت و وجدان بیدار انسانی قلم نمی‌زنند یا به قول ولتر، نویسنده نامدار فرانسوی، «جان می‌دهند تا تو بتوانی آزادانه حرف بزنی». شاید این همان تعبیری است که بتوان آن را مقدمه‌ای برای بهانه هرساله‌مان دانست برای پاسداشت شجاعت و صراحت اهل قلم که دلسوزانه برای روشنگری مردم به عرصه می‌آیند و رسانتشان را آگاه‌سازی و نقد مشفقانه برای اصلاح‌گری قرار می‌دهند. آنچه امروزه قابل‌تأمل است حضور زنان آگاه و فرهیخته‌ای است که در عرصه این مسئولیت اجتماعی به‌عنوان ناظرانی آگاه، شجاع و دلسوز حضور دارند و رسالت خود را به‌عنوان یک زن و مادر ایرانی بر آگاه‌سازی اجتماعی قرار داده‌اند و اینها میراث‌داران زنان نویسنده نامداری هستند که از سال‌هایی نه چندان دور نقش مهمی را در دگرگونی‌های اجتماعی داشتند.

چنین است که همواره اهالی قلم و رسانه در تحولات اجتماعی نقش داشته‌اند و این رسالت مهم را برای حرکت در مسیر توسعه پایدار برعهده دارند. وقتی از مطبوعات به‌عنوان رکن چهارم دموکراسی صحبت می‌کنیم در واقع بر رسالت اجتماعی اهل قلم تأکید می‌کنیم که با اتکا به آزادی بیان به بازنشر واقعیت‌های اجتماعی می‌پردازند تا اصلاح‌گر محیط پیرامونشان باشند و این مسئولیتی است که بسیاری از بزرگان بر آن تأکید داشته‌اند. شهید بهشتی در جایی می‌گوید: «همه زنان و مردان جمهوری اسلامی ایران اعم از مسلمان و غیرمسلمان در اظهارنظر پیرامون شخصیت و طرز کار مدیران و مسئولان جامعه در هر درجه که باشند، آزادند با رعایت این دو شرط که دروغ نگویند و بیاناتشان نصیحت و دلسوزی و ارشاد باشد» و چنین تفکری است که آزادی بیان و قلم را اصالت انسان و مقدمه‌ای برای اصلاح می‌داند. اما آنچه در گذران تاریخ همواره محل پرسش و تأمل بوده است اینکه این نویسندگان و روزنامه‌نگاران بوده‌اند که در سایه سلیقه‌گری‌های عده‌ای خاص به جای آنکه در مقام پرسشگری بی‌پروا برای کنترل نظم اجتماعی قرار گیرند در جایگاه پاسخ‌گویی به کسانی برآمده‌اند که نقد و تلخ‌زبانی‌های آنها را تحمل نکرده‌اند و بعضا به جای آنکه از مشورت و آگاهی اهالی قلم برای انعکاس خواست واقعی مردم در متون برنامه‌ریزی کشوری استفاده شود نظر و اندیشه آنها به حاشیه رانده‌شده و این همان تنگ‌نظری‌هایی است که مانع از تحقق گردش آزاد اطلاعات می‌شود؛ این درحالی است که این اهالی قلم و رسانه هستند که به‌عنوان دیده‌بان‌های تیزبین هنجار شکنی‌ها را نظاره‌گر می‌شوند و به‌صراحت به به‌دور از آنکه آزادی اندیشه‌شان تحت‌تأثیر گروه و جریان خاصی سلب شود، به بیان واقعیت می‌پردازند تا رسالت خود را برای اصلاح‌گری اجتماعی ایفا کنند و این سعه‌صدر مسئولان و نقدپذیری آنهاست که می‌تواند همدلی میان مسئولان و مردم را از طریق اهالی قلم و رسانه محقق کند و چنین شرایطی به‌نظر می‌رسد حفظ و صیانت از آزادی مطبوعات و عرصه قلم، همچنان که مصرح در قانون اساسی است، برای ایفای درست نقشی که اهالی قلم و رسانه به‌عنوان رکن چهار دموکراسی بر عهده دارند، وظیفه‌ای خطیر و همگانی است. به‌خاطر دارم در یکی از گفت‌وگوهایی که چند سال قبل با مرحوم دکتر ناصر کاتوزیان درباره جایگاه آزادی قلم و مطبوعات داشتم، ایشان جمله‌ای را مطرح کردند که همچنان به‌خاطر دارم و بارها آن را برای دوستان نقل کرده‌ام و آن این بود: «من به حقوق‌پشر و مسائل بین‌المللی استناد نمی‌کنم بلکه به قانون اساسی، تکیه می‌کنم. یکی از امور برشمرده در بند هشت اصل سوم قانون اساسی مشارکت عامه مردم در تعیین نروش‌ت سیاسی و اقتصادی خود است و دولت جمهوری اسلامی موظف است وسیله مشارکت مردم را فراهم کند و مشارکت مردم وقتی ممکن است که آگاهی پیدا کنند و آگاهی مردم به آزادی مطبوعات بستگی دارد». و این همان رابطه ناگسستنی است که میان «آزادی قلم» و «رسانه» برای روشنگری اجتماعی و همگرایی ملی وجود دارد. بنابراین همگان باید بدین پابند باشیم که اهالی قلم و رسانه فرهنگ‌سازان اجتماع هستند، نه تهدیدی برای آزادی قلم حافظ حقوق انسان‌هاست. با اعتقاد به چنین تفکری است که معاونت امور زنان و خانواده ریاست‌جمهوری نیز با احترام به حرمت رسانه و اهل قلم با تشکیل کارگروه رسانه به هم‌اندیشی با این فرهیختگان برای تدوین راهبردهای مناسب برای عبور از چالش‌های پیش‌روی حوزه زنان می‌پردازد و همواره در دو سال گذشته‌تان اهل قلم و رسانه بوده‌اند که با حمایت و پشتیبانی‌های بی‌دریغشان به استواری‌مان در حرکت در مسیر پر فراز و نشیب مشکلات کمک کرده‌اند و امید است در ادامه مسیر همواره در کنارمان باشند.

✽**دبیر کارگروه رسانه معاونت زنان و خانواده ریاست‌جمهوری**

دیروز از روزهای خوب میراث فرهنگی ایران بود. در این روز در سی‌ونهمین نشست کمیته میراث جهانی یونسکو که در شهر بن آلمان در حال برگزاری است، محوطه تاریخی شوش و منظر فرهنگی میمند به‌عنوان هجدهمین و نوزدهمین آثار ایران در فهرست میراث جهانی به ثبت رسیدند. پیش‌ازین، هفده اثر دیگر از ایران در این فهرست به ثبت جهانی رسیده بود؛ البته در همین رابطه، فرهاد نظری، مدیرکل ثبت آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی، در گفت‌وگو با «شرق» می‌گوید با توجه به فهرست موقت ایران در یونسکو، ما توانایی ثبت جهانی بیش از صد اثر دیگر را نیز داریم.دو پرونده شوش و میمند توسط متخصصان ایرانی و با مدیریت و ریاست محمدحسن طالبیان، معاون میراث فرهنگی، ارائه شد و با موافقت اعضا به‌عنوان هجدهمین و نوزدهمین اثر میراث جهانی در فهرست یونسکو به ثبت رسید.در پرونده شوش، تپه باستانی آن با درنظرگرفتن معیارهای چهارگانه کمیته میراث جهانی درباره حفظ اصالت، یکپارچگی، مدیریت و حفاظت از محوطه، ارزشیابی و بررسی شد. پرونده منظر فرهنگی میمند نیز که دو سال پیش به‌علت وجود کاستی‌هایی بازگردانده شده بود، با رفع نواقض مطرح‌شده و جلب‌نظر کمیته فنی، در فهرست میراث جهانی به ثبت رسید.با اضافه‌شدن این دو اثر، تعداد آثار ثبت‌جهانی‌شده ایران در یونسکو به ۱۹ اثر رسید که شامل چغازنبیل، تخت جمشید، میدان نقش جهان، تخت سلیمان، بم و فضای فرهنگی آن، پاسارگاد، گنبد سلطانیه، سنگ‌نبشته بیستون، مجموعه کلیساهای آذربایجان، سازه‌های شوشتر، مجموعه تاریخی بازار تبریز، آرامگاه شیخ صفی‌الدین اردبیلی، باغ ایرانی، مسجد جامع اصفهان، برج گنبد قابوس، کاخ گلستان، شهر سوخته، محوطه تاریخی شوش و منظر فرهنگی میمند است. شوش واقع در استان خوزستان، یکی از قدیمی‌ترین سکونتگاه‌های شناخته‌شده جهان است. نخستین آثار وجود یک دهکده مسکونی در

ادامه از صفحه ۱۶
➤ رویکردهایی که منجر به سیاست‌زدایی از جامعه می‌شود چیست؟

بدترین رویکردهایی که به «سیاست‌زدایی» در معنای بی‌اعتمادی به سیاست منجر می‌شوند، عملکردهای نادرست و مقطعی سیاست‌مداران و زبان کلیشه‌ای آنهاست که مردم را به ستوه می‌آورد. تضاد میان آنچه به زبان آورده می‌شود و آنچه در واقعیت مردم تجربه می‌کنند، بزرگ‌ترین ضریبات را به حیثیت سیاست می‌زند. تصور کنید از یک‌سوی بشنویم همه مسائل اقتصادی در حال حل‌شدن هستند و از سوی دیگر، همه چیز همه روز گران‌تر شود و ساده‌ترین نیازهای مردم با خصوصی‌شدن از دسترس اکثریت آنها خارج شود؛ از یک‌سو، بشنویم همه سیاست‌مداران طرفدار مردم ضعیف هستند و از سوی دیگر، ببینیم اقلیت کوچکی از ثروتمندان خودنما و مصرف‌گرا در حال بریزوبیاش‌هایی هستند که برای یافتن چیزی نظیر آن باید به سراغ تاریخ صد سال پیش رفت و در درصد کوچکی از اشرافیت ایران، آن را یافت؛ این وضعیت به‌نظر من تنش‌ها را روزبه‌روز بیشتر می‌کند و باید برای آن راه‌حلی اساسی یافت. این راه‌حل‌ها وجود دارند و می‌توان به آنها رسید، فقط باید مسائل را جدی‌تر گرفت و فقط به فکر منافع آنی و کوتاه‌مدت نبود و بلندمدت اندیشید. جهان امروز هم بهترین امکانات را برای ساکنان خود فراهم می‌کند و هم بدترین آنها را؛ پس هرکسی و به‌ویژه هر مدیر و متفکری که بیشتر از دیگران می‌تواند نقش داشته باشد، باید به مسئولیت بالایی به موقعیت خود بنگرد. همین که مسئولان درک کنند تبلیغات کلیشه‌ای هیچ چیز را حل نمی‌کند و انتقاد و بازگذاشتن راه‌های حل مسائل از طریق تفکر و هم‌اندیشی بهترین روش است، خود قدمی بسیار مثبت است که به‌نظر من تأثیر خود را در اعتمادسازی در زمینه سیاست نیز خواهد گذاشت.

➤ مشخصا کدام‌یک از مواضع دولت‌ها را منطبق با سیاست‌زدایی می‌دانید؟

هرگونه تصدی‌گری دولتی سبب سیاست‌زدایی، بازهم تکرار می‌کنم، در معنای کاهش اعتماد به سیاست و سیاست‌مداران می‌شود. وقتی دولت دائما بخواهد نشان دهد بهتر از مردم می‌فهمد، منافع آنها را بهتر تشخیص می‌دهد و ضوابط و قوانین ر آن قدر زیاد کند که دیگر هیچ‌جایی برای حیطة خصوصی و زندگی شخصی آدم‌ها باقی نماند، بی‌شک در حال کاهش اعتماد به سیاست است. اینکه در کشور ما آن قدر تصدی‌گری بالاست که برای کوچک‌ترین کارها، نیاز به مجوزهای متعدد است و تازه این مجوزها نیز اغلب از سوی گروه‌هایی که خودسر نامیده می‌شوند، زیر سؤال می‌روند، بی‌شک تأثیر بالایی در بی‌اعتمادشدن مردم

جامعه

ثبت جهانی شوش و میمند

مدیرکل ثبت آثار و حفظ و احیای میراث:ایران قابلیت ثبت جهانی ۱۰۰ اثر را دارد

صدرا محقق

شوش مربوط به هفت‌هزار سال پیش از میلاد است. طبق اسناد باستانی شوش از مهم‌ترین و باشکوه‌ترین شهرهای باستانی ایران و جهان بوده است. میمند نیز روستایی صخره‌ای در دهستان میمند از توابع بخش مرکزی شهرستان شهر بابک در استان کرمان است. از روستای باستانی میمند با قدمتی در حدود هشت هزار سال، به‌عنوان یکی از معدود روستاهای دستکند که هنوز زندگی روستایی و معمولی در آنها جریان دارد، یاد می‌شود. فرهاد نظری، مدیرکل ثبت آثار و حفظ و احیای میراث معنوی و طبیعی، در گفت‌وگویی با «شرق» در مورد، رابطه و با تیریک ثبت جهانی شوش و میمند در فهرست یونسکو، گفت: «آثار تاریخی- فرهنگی در دو سطح ثبت‌شدنی هستند؛ یکی ثبت ملی که این بخش در ایران از سال ۱۳۱۰ شروع شد و دیگری ثبت جهانی است که در پی اجرای کنوانسیون ۱۹۷۲ پاریس، شروع شد؛ در آن اجلاس پاریس که هفدهمین اجلاس یونسکو بود، ثبت جهانی مطرح شد و این تصمیم گرفته شد که یونسکو موظف است آن دسته از میراث فرهنگی جهان را که ارزشی فراتر از یک قوم و ملیت دارند، در فهرستی جداگانه ثبت کند. ایران در سال ۱۳۵۳ به این کنوانسیون ملحق شد و برای اولین بار در ۱۹۷۸، سه اثر چغازنبیل تخت جمشید و میدان نقش جهان را برای ثبت در این فهرست پیشنهاد داد که هر سه هم به ثبت جهانی رسیدند. در این موضوع مرحوم شورش برای عدل نقش بزرگ و بسزایی ایفا کرد». نظری در ادامه افزود: «بعد

نوکیسه‌ها، خطر جدی آینده ایران

به سیاست دارد. در سال‌های گذشته در حوزه‌های مختلفی، برای مثال نیروی انتظامی و شهرداری، باوجود همه مشکلات، اعتمادسازی نسبی‌ای انجام گرفت و تأثیر آن را امروز می‌بینیم. اگر به‌عنوان مثال، رابطه مردم با نیروی انتظامی را درحال حاضر به ۱۰ یا ۱۵ سال پیش مقایسه کنیم، می‌بینم رابطه بسیار بهتر شده و اعتماد بالا رفته است. این را به‌طور کلی درباره شهرداری (البته نه همه سازمان‌های آن) نیز می‌توان گفت. می‌بینیم به‌محض آنکه سخنی از جانب یکی از دولتمردان درباره اعتماد به مردم و کشایش فضا داده می‌شود، با چه موجی از استقبال روبه‌رو می‌شود و چقدر اعتماد بالا می‌آورد و باز می‌بینیم چطور هربار سخنان محبت‌آمیز و مهریابانه جای خود را به تهدید می‌دهند، همه زانوی غم بغل می‌گیرند و در لاک خود فرومی‌روند و ترجیح می‌دهند در هیچ چیز دخالت نکنند؛ پس مسائل به‌نظر من روشن است، کافی است به آنها عمل کنیم و آن‌قدر از مردم هراس نداشته باشیم و برخورد با تصور نکنیم آنهایی که از اعتماد مردم سوءاستفاده کرده‌اند، حسن‌نیت داشته‌اند و ازهم‌پرو، آنها را بی‌مجازات به حال خود رها کنیم.

➤ آیا می‌شود سرمایه‌گذاری در مسائل و امکانات مربوطبه سرگرمری را مصداقی برای سیاست‌زدایی دانست؟ مشخصا سرمایه‌گذاری در فوتبال غیرحرفه‌ای در کشور ما یا مسئله موسیقی فاخر و غیرفاخر؟

آنچه شما در نظر دارید، بیشتر سیاست‌زدگی و کاهش تصدی‌گری است که در این‌مورد کاملا معتمد دولت باید تاجایی‌که ممکن است از عرصه‌های غیرعمومی خارج شود و برعکس، عرصه‌هایی را که مربوط به کل مردم است، بیشتر در اختیار داشته باشد؛ البته باید این کار را هم با تکیه‌بر سازمان‌های مردم‌محور انجام دهد. عرصه‌های بهداشت، آموزش، حمل‌ونقل و مسکن، مهم‌ترین عرصه‌هایی هستند که در آنها باید دخالت دولت را برای سامان‌دهی و کنترل سوءاستفاده‌ها و برخورد با خاطیان، شاهد باشیم؛ با این هدف اساسی که مردم به حقوق پایه‌ای خود برای برخورداری از همه این امکانات دست یابند؛ اما برعکس، دخالت دولت در عرصه سبک زندگی و اینکه مردم چگونه زندگی خصوصی خود را پیش می‌برند، تاجایی‌که به کسی ضربه و زبانی نزده‌اند و قانونی را نشکسته‌اند، کاملا باید کنار گذاشته شود. ما باید به‌سوی خصوصی‌شدن کامل رسانه‌ها برویم و در اوقات فراغت، توریسم و زندگی شهری، تاجایی‌که ممکن است تصدی‌گری دولت را کاهش دهیم تا به افزایش اعتماد سیاسی برسیم. همین مسئله در زمینه آزادی‌های فردی و اجتماعی و آزادی‌های بیان و تحریر و گردهم‌آیی و سایر اشکال بیان اجتماعی، ایجاد شرایط مناسب

ثبت جهانی پیشنهاد می‌شوند».

او در رابطه با پرونده ثبت جهانی دو اثر جدید ایران در فهرست یونسکو نیز این‌گونه توضیح می‌دهد: «شوش و میمند قبلا جز، فهرست موقت پیشنهاد شده بودند؛ میمند دو سال پیش با کاخ گلستان پیشنهاد شده بود و کارشناسان یونسکو ایراداتی اساسی به پرونده آن وارد کردند و به‌همین‌دلیل آن پرونده مردود اعلام شد؛ اما با توضیحات کارشناسان ایرانی، رأی از مردود به مرجوع تغییر کرد. چون اگر رأی مردود می‌ماند، امکان ارائه مجدد آن وجود نداشت. درنهایت در این دو سال اشکالات پرونده رفع شد و امسال بدون نوبت، ارائه و ثبت جهانی شد. درباره شوش نیز باید گفت با وجود ثبت‌جهانی‌شده که سال‌ها ثبت‌شده در فهرست آثار ملی است و جزء، مهم‌ترین محوطه‌های باستان‌شناختی دنیاست که لوح سیمین و زرین و لوح حمورابی از آنجا کشف شده است و از دوره‌های عیلامی تا دوره متأخر در آن آثاری پیدا شده است، اما با تأخیر برای ثبت جهانی آن اقدام شد، چون محوطه شلخته‌ای بود که به آن تعرض شده بود، فعالیت‌های باستان‌شناسی‌اش متوقف شده بود. چندین سال تعیین حریم آنجا مشخص نشد تا اینکه امسال آن را ابلاغ کردیم و...».

نظری در ادامه می‌افزاید: «درنهایت با وجود اینکه دو سال پیش پرونده شوش پیشنهاد شد، تلاش شد این مشکلات برطرف شود و وقتی این پرونده را پیشنهاد دادیم، با حجم عظیمی از کارهایی مواجه بودیم که باید انجام می‌دادیم؛ برای مثال باید برای موافقت با موضوع، مسئولان محلی را هماهنگ می‌کردیم و همینطور تعیین حریم را که خیلی اهمیت داشت، انجام می‌دادیم و شرایط محوطه شوش را در حد استانداردهای جهانی یونسکو بالا می‌آوردیم و خوشبختانه همین‌گونه هم شد و درنهایت کارشناسان معتمد یونسکو آمدند، بازدید کردند و از جنبه‌های مختلف، شرایط را بررسی کردند و به سود ایران رأی دادند».

سال‌های اخیر به جامعه وارد شده است و در این زمینه هر کاری بتوان کرد که از این روند جلوگیری نکنیم، خدمتی به جامعه است. خصوصی‌کردن بخش‌های مورد نیاز مردم بی‌هیچ ضابطه‌ای مثل بخش بانکی و مالی، بیمه‌ها، بهداشتی و آموزش پیش‌دانشگاهی و دانشگاهی و مسکن به‌طور عام، روش‌های خطرناکی برای اداره کشوری است که اکثریت مطلق جمعیت آن را جوانان تشکیل می‌دهند. نوکیسگی در حال آسیب‌زدن ارزش‌های دینی و اخلاقی کشور است و اگر با همین روند ادامه یابد، آینده سخنی در انتظار نسل آتی خواهد بود. ازاین‌نظر، فکر می‌کنم دخالت دولت با ابزارهای سخت‌گیرانه مالیاتی و نظارتی و همچنین دخالت نیروهای انتظامی و قضائی، برای برخورد با خاطیان، باندہ‌های فساد و شبکه‌های خلاف‌کاری، امری به‌شدت ضروری است. همچنین باید با بالا بردن ارزش طبقه متوسط و موقعیت‌های سادگی و ساده‌زیستی و رفاه عمومی در جامعه، ارزش‌های ثروت و به‌ویژه خودنمایی از راه آن را از بین برد و به مردم و به خود نشان داد این‌گونه روش‌ها در میان‌مدت و درازمدت بسیار خطرناک هستند و جامعه را به باد خواهند داد.

آگهی مناقصه

۱-دستگاه مناقصه گزار: شرکت انتقال گاز ایران – منطقه دو عملیات انتقال گاز
۲-موضوع مناقصه : بازسازی ۸ واحد آپارتمان مامور سرای بهارستان
۳-محل اخذ و تحویل اسناد مناقصه: کیلومتر ۱۷ جاده اصفهان – نجف آباد – اداره مرکزی منطقه دو عملیات انتقال گاز ایران – امور پیمانها – تلفکس: ۴۱۴۱۳۶۲۸۱-۰۳۱
۴-مدت اولیه قرارداد : ۳ ماه شمسی
۵-مبلغ تضمین شرکت در مناقصه : ۱۲.۹۵۰.۰۰۰ ریال
۶-محل اجرای پروژه: اصفهان – شهر بهارستان
۷-مهلت جهت ارائه مدارک و اعلام آمادگی :حداکثر ۷ روز پس از تاریخ نشر آگهی نوبت دوم
۸-تاریخ دریافت و عودت پاکت های مناقصه: در اسناد ذکر گردیده است.
۹-فرآیند مناقصه : یک مرحله ای – ارزیابی ساده

✽ محل ، زمان ، تاریخ گشایش پاکتها و نوع تضمین شرکت در اسناد مناقصه ذکر شده است.
✽ پیمانکار بایستی توانایی ارائه ضمانتنامه انجام تعهدات ، ضمانتنامه شرکت در مناقصه و ضمانتنامه پیش پرداخت مطابق با اسناد مناقصه را دارا باشد.

✽هزینه اسناد مناقصه به عهده برنده خواهد بود .

شرایط متقاضیان
✽ ارائه اصل و یا تصویر برابر اصل گواهینامه صلاحیت معتبر حداقل پایه ۵ رشته **ساختمان و ابنیه** از معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی و یا گواهینامه معتبر از مراجع ذیصلاح در زمینه موضوع پیمان جهت دریافت اسناد الزامی است.
✽ ارائه کد اقتصادی و شناسه ملی الزامی است.
ضمنا آگهی فوق در سایتهای ذیل نیز قابل مشاهده است.

WWW.SHANA.IR
http://ets.mpong.ir
وبابط عمومی منطقه دو عملیات انتقال گاز

WWW.NIGC-NIGTC.R
WWW.NIGC-DIST2.IR

تاریخ درج نوبت اول: ۱۳/۴/۹۴

تاریخ درج نوبت دوم:۱۴/۴/۹۴

ادامه از صفحه ۱۶

مفهوم کار در مدیریت شهری

سیاست نیز از همین آرایش بهره می‌برد با این تفاوت که شکلی عام‌تر دارد و وابسته به قدرت متمرکز است و سرانجام ترکیب انرژی و اطلاعات را فرهنگ می‌نامند که نظم خودجوش و پذیرفته‌شده اجتماعی است. به زبانی دیگر کار، تجلی سیاست، تجلی فرهنگ است؛ بنابراین کار، انرژی هدف‌داری است که کالا تولید می‌کند. سیاست، انرژی هدف‌داری است که نظام محدودی در یک حوزه جغرافیا به‌وجود می‌آورد و فرهنگ، انرژی هدف‌داری است که نظام اجتماعی را به مقوله آگاهی اجتماعی متصل می‌کند و خالق هنر است.

بنابراین در یک سیستم مدیریت شهری موفق و مولد، کار تولیدی، کار سیاسی و کار فرهنگی در یک جهت قرار می‌گیرند؛ گرچه پیچیدگی خاص خود را دارد، اما همراس‌تا هستند. در مدیریت شهری ما، حلقه کم‌شده، کار معطوف به پژوهش، اطلاعات و دانایی است. اهمیت این حلقه، از آن جهت است که کار معطوف به پژوهش دانما در حال تغییر آرایش انگیزه‌های خود از دانی به عالی است. فرمول کار بدی به اضافه کار فکری به‌عنوان نیروهای انسانی طراح و ماشین‌ساز برای توسعه منابع انسانی مدیریت شهری ضروری است، زیرا این نیروها امکان تحقق عملی یک اندیشه را فراهم کرده و با جذب اندیشه‌های مختلف نوین، قدیم و آرایش آنها به‌صورت طراحی جدید و اجرای آنها برای اولین بار، اندیشه یا اندیشه‌های نوین حاصل از پژوهش را به‌عمل آورده و تجربیات جدیدی را به مدیریت شهری اضافه می‌کنند. درواقع کارآفرینان خلاق یک جامعه شهری این دسته از نیروها هستند، یک کارآفرین متکی به منابع اقتصادی را تاجر، یک کارآفرین متکی به منابع سیاسی را سیاست‌مدار و یک کارآفرین متکی به منابع عملی را طراح و ماشین‌ساز می‌نامیم. معمولاً یک کارآفرین شهری کمپلکس قدرت استفاده از همه منابع فوق را برای گسترش محیط کار خود دارد. قدر مسلم حضور چنین کارآفرینانی برای انجام وظیفه در مدیریت شهری یک انتخاب درست است؛ زیرا ایشان می‌توانند از تمام عناصر اقتصادی و سیاسی و علمی برای انجام طرح و توسعه مدیریت شوری بهره بجویند. چیزی که متأسفانه در انتخاب مدیران شهری، به‌ویژه در حوزه سازمانی و شرکت‌های شهرداری یا شهرداران مناطق یا مدیران کل ستادی از قدیم‌الایام، کمتر مورد توجه بوده است و معمولاً رنگ‌وبوی سیاسی افراد، توصیه‌های دیگران مبنای گزینش مدیران میانی و اجرایی در حوزه مدیریت شهری ما بوده و اصل شایسته‌سالاری همواره مهجور باقی‌مانده است. در چنین رویکردی است که کار بدی، فیزیکی و کاه فله‌ای، جای کار دانش‌پایه را می‌گیرد؛ مثلاً افتخار یک شهردار منطقه به آن است که دیشب تا صبح سرکار بوده درحالی‌که در مدیریت نوین شهری یک تصمیم صحیح و مبتنی بر دانش اثرش بهتر از شبانه‌روزی کارکردن بدی است. بنابراین شورای شهر و آقای دکتر قالیباف و تیم فکری ایشان باید راهی پیدا کنند که سرمایه‌های غیرمولد را به بخش‌های مولد انتقال داده و بر ثروت اجتماعی شهر بیفزایند و در فرایندی برنامه‌ریزی‌شده تلاش شود که سکان مدیریت شهری در حوزه سازمان‌ها و مناطق و دایر اجرایی و همچنین سرمایه‌های شهری دست غیرکارآفرینان به‌دست کارآفرینان سپرده شود و در جهت بهبود فرایند معیوب بلدی به مدیریت نوین شهری، جدیت بیشتری به‌عمل آید که البته اقدامات قابل تقدیری نیز به عمل آمده است. اگر شوراهای شهر و مدیران شهری ما به‌ویژه در حوزه کلان‌شهرها نتوانند از طریق کار حاصل از علم و نظم، ساختار تولیدی، سیاسی و فرهنگی شهر را به‌هم پیوند بزنند، همه‌چیز فلج می‌شود و مدیریت شهری به‌طور طبیعی وابسته می‌شود به منابع غیرمولدی چون فروش فضای شهر (تراکم) خواهد شد. به‌این‌ترتیب جامعه شهری دچار ناپایداری و توسعه نامتوازن و تسلیم شرایط جراحی‌ای می‌شود که بر وی تحمیل خواهد شد.